

BELGE TOEGE
BELGIE VRIJ
 DE BELGISCHE OORZACHT
BLOC
DE BOER
 LA BRABANCONNE
 BULETIN DU MILITANT
 BOSKRUIT V
CA IRA!
 CERTITUDE
 CHURCHILL GAZETTE
CHUT!
 CINE BELGE
LE CLAN D'ESTIN
CLARTE
COMBAT
 ET PATIENCE
RAGE
OUT!
 ARU
 AU RUI

De Roode Vaan, collectie Stadsbibliotheek. Foto Gva

An Renard, Martine Vermandere en Therenia Van Dijk, de dames achter de tentoonstelling 'Tegendruk' over de geheime pers tijdens de Tweede Wereldoorlog. Foto Dirk KERSTENS

Spotprent over Hitler, collectie Stadsbibliotheek. Foto Gva

Verzetskranten uit de kast

Expo Tegendruk vertelt verhaal van geheime pers in WO2

Tijdens de Tweede Wereldoorlog bestonden er in ons land minstens 700 ondergrondse verzetskranten en blaadjes. Dat is althans het aantal illegale drukwerken dat nu nog bekend is. Over de geheime pers tijdens de Tweede Wereldoorlog loopt in de Antwerpse Stadsbibliotheek tot januari 2005 de tentoonstelling 'Tegendruk'.

Antwerpen

Het is de eerste keer dat er een volledige tentoonstelling gewijd wordt aan verzetskranten. "Het verzet is historisch nog een onontgonnen terrein. Naar de collaboratie is al veel meer onderzoek gedaan in Vlaanderen. Niet onlogisch, want de verzetsbladen werden illegaal gemaakt en dienden niet om bewaard te worden. Veel van het materiaal heeft de oorlog

niet overleefd", zegt An Renard, directeur van de Antwerpse Stadsbibliotheek. In de Nottebohmzaal van de bibliotheek heeft vormgeefster Therenia Van Dijk grote 'ladenkasten' neergezet. "Op de kasten liggen Duitse propaganda en kranten die werden uitgegeven door de bezetter. In de laden liggen de verzetsblaadjes. We hebben voor die opstelling gekozen omdat de Duitsgezinde kranten in de Tweede Wereldoorlog vrij verkrijgbaar wa-

ren. De verzetsbladen werden clandestien onder de toonbank verdeeld."

Getuigen

Op de tentoonstelling vertellen een aantal mensen hoe zo'n verzetskrant gemaakt werd. Onder meer de ervaringen van Jeanne Brabants, de oud-directrice van de Antwerpse balletschool, worden getoond in een documentaire. "Jeanne schreef teksten voor het socialistisch strijdblad *De Werker*. Het was niet gemakkelijk om nog getuigen te vinden. Veel mensen zijn al overleden en wie nog leeft is heel bescheiden. Zij vinden dat de mensen van het gewapend verzet de echte helden waren", zegt Therenia Van Dijk. De collectie verzetskranten komt gedeeltelijk uit het archief van de Stadsbibliotheek zelf. Maar vooral het Instituut voor Sociale Geschiedenis (Amsab-Isg) en het Studie- en Documentatiecentrum Oorlog

en Hedendaagse Maatschappij (SOMA) beschikken over een ruime collectie verzetsbladen. "De beslissing om samen te werken was dan ook snel genomen. De tentoonstelling is tegelijkertijd een manier om onze instellingen bekender te maken", zegt Martine Vermandere van Amsab-Isg. In de marge van de tentoonstelling wordt nog gezocht naar mensen

die kunnen en willen getuigen over de geheime pers tijdens de Tweede Wereldoorlog. Belangstellenden kunnen in november en december schoolkinderen rondleiden. Info op het nummer 03-206.87.43.

Patrick VAN DE PERRE

■ Tegendruk, Stadsbibliotheek (Nottebohmzaal), Hendrik Conscienceplein 4, Antwerpen. Tot 16 januari 2005, van dinsdag tot en met zondag. De catalogus kost 15 euro.